

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr.; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitlő soronként 30 kr.
többesori hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertelen levelek csak ismert köztől fogadhatnak el.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselőtestülete f. évi november hó 13-án Gencsy Sándor polgármester elnökle alatt rendes közgyűlést tartott, mely gyűlésben Zobel Lipót, Szabó Ferencz, Halliarszky Sámuel, Schönstein Ferencz, Nagy Ferencz, Brüll Sámuel, Somogyi Kálmán, Lisztai Imre, Mahalcsik Bónó, Bartha Endre, Pozner Ábrahám, Brüll Károly, Lang Sándor, Brüll Sándor, Adler Jónás, Porjesz Sámuel, Benkő Pál bizottsági tagok, Hegedüs Sándor rendőrkapitány, h. főjegyző, Lukátsffy Ödön árvaszéki ülnök, Jolbej József aljegyző, Nagy Tódor városgazda, Veverán József árvaszéki ülnök és dr. Kálmán Ignác városi orvos voltak jelen.

A meghívók szétküldése után beérkezett ügyek póttárgysorozatának előterjesztése és tárgyalás alá vételének elhatározása után első tárgy volt a belügy-miniszteriumnak a vadkerti falerakodó helyek árverésén bérbeadását megsemmisítő határozata, mely miniszteri határozat sajnós tudomásul vétele után, abban állapodott meg a közgyűlés, hogy tekintettel a folyamatban lévő tagosítási kiszakításra, az újabb árverést mindaddig függőben tartja, míg a bérlő a megkötött szerződéstől vissza nem lép, mely esetben majd újabb árverés fog megkíséreltetni.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottságának határozata, mely szerint a törvényhatósági közutak átkelési szakaszaihoz való hozzájárulás költsége Sz. Somlyó város terhére előzőleg előirányzott 124 frt 55 kr. helyett 40 frt 60 kr. ban állapított meg, tudomásul vétetett.

Kovács Antal gőzfürdői gépésznek a takarékpénztári kutba hullott emberek megmentéséért megjutalmazása végett a belügyminiszter felsőbb helyre fölterjesztését jogosultnak nem találván, a közgyűlés polgármestert utasította, hogy nevezettnek valamely városi alaphól leendő megjutalmaztatása iránt a közgyűléshez előterjesztést tegyen.

Az 1890. évi I. t. c. alapján alkotandó szabályrendeletekre nézve kérdés intézte-

tett az alispánhoz, hogy a vármegye által alkotott szabályrendeletek Sz. Somlyó városára is kötelezők-e, avagy Sz. Somlyó város a miniszteri rendelet értelmében saját hatáskörében szintén külön szabályrendeletet köteles-e alkotni?

Ákos község azon kéréséhez, hogy ott évenként és pedig január 15. április 15. július 15. és október 15-ik napjain országos vásár tartassék, a képviselőt hozzájárult.

A szilágyvármegyei muzeumegylethe Szilágy-Somlyó városa 20 frt díj fizetése mellett alapító tagul belépése elhatározott.

A kolozsvári ev. ref. főgimnázium előjáróságának az intézet épületeinek felmérése, illetőleg nagyobb szabású átalakításához adománnyal való hozzájárulás iránti gyűjtőive a gyűjtés eszközzése végett polgármesternek kiadott.

A szabadságharc emlékek gyűjteményeinek rendezése kérelmet intézván adomány által segélyezést iránt, minthogy a város megfelelő alap felett nem rendelkezik, a kérelem nem teljesített.

A külső és belső vásárvászedési jog Rozman Iszák széplaki lakosnak 1895. január 1-től 1900. évi december 31-ig árverésen évenkénti 5502 frt bérösszegért bérbe advatván, az erről szóló bizottsági jelentés tudomásul vétetett s az árverés jóváhagyott.

Az ezredéves országos kiállítás kolozsvári kerületi bizottságának anyagi támogatás iránti megkeresése a polgármesternek azzal adatott ki, hogy a felhívást az ipartestület előjáróságával s a közönséggel pártolás, illetőleg adományok gyűjtése végett közölje.

A „Lobogó” vendéglőnek árverés útján bérbeadásáról beadott bizottsági jelentés, mely szerint a vendéglő évi 865 frt 99 kr. bérösszegért Posner Mórra, mint zárt ajánlatban legtöbbet ígérőre íttetett le, valamint Liger Lajosnak a közgyűléshez benyújtott azon kérelme, hogy az ez idő szerint általa használt bérlét évenkénti 952 frt 49 kr. magasabb bérösszegért nála hagyassék, együttes tárgyalás alá vétetvén, a közgyűlés sem a

bizottság útján lett árverési bérbeadását meg nem erősítette, sem Liger Lajosnak a bérletet át nem adta, hanem kimondotta, hogy a vendéglőre újabb árverés — és pedig a zárt ajánlatok kizárásával — tartassék, ha pedig az új árverésen a Liger Lajos által megajánlott 952 frt 49 kr. nál magasabb ígért nem tétetnék, azon esetben az utóajánlatot tevő fog a kötelezőleg ígért s kikiáltási árul megállapított 952 frt 49 kr. évi bér mellett az 1897. évi december 31-ig bérlőül tekintetni. Az árverés megtartására Faragó Sándor tiszti ügyész elnökle alatt Szabó Ferencz, Márkus Gusztáv és Láng József városi képviselők és Svaicz Gábor főjegyző küldettek ki.

A legtöbb adót fizető városi képviselők névsora az 1895-ik évre a bizottsági jelentés és Mahalcsik Bónó által beadott kérelem együttes tárgyalása után megállapított.

A város tulajdonát képező csermeggel és kölesdombi földek árverés útján való bérbeadása, tekintettel a tagosítási kiszakítás folyamatban léte, mellőztetvén, polgármester megbízott, hogy ezen földeket a tagosítási birtokba adásig belátása szerint hasznosítsa.

Polgármester előterjesztése, mely szerint a városi állatorvosi teendők vitelével az állomás betöltéséig havonként 25 frt. tiszteletdíj mellett dr. Kálmán Ignác városi tiszti orvost bizta meg, tudomásul vétetett.

Griger György törvényhatósági állatorvos részére az állatállomány hivatalos megvizsgálásánál felmerült nap-fuvar- és eljárás díjaiba 20 frt kifizetett határozott.

A városi tiszti-, segéd- és kezelő személyzet részére a vágás alatt levő Korlát erdőből egyenként 1—1 öl tűzi fa, — a városi rendőrszolgálat személyzet részére pedig egyenként 2—2 csomó ágfa adományoztatott.

Polgármester előterjesztvén a pénzügyigazgatóság határozatát, mely szerint az állami adóvégrehajtó részére megállapított 26 frt 88 kr. adóbehajtási illetmény megfizetésére Gencsy Sándor polgármes-

ter köteleztetett; minthogy az adónak nem kellő mérvben felhajtása részint a polgárság elszegényedésén, részben az időközben elmozdított városi adóvégre hajtók hivatalos hanyagságán, részben pedig azon is mult, mert a végrehajtások beszüntetését éppen maga a város közgyűlése is határozatilag kimondotta, és így a polgármestert e téren legkisebb mulasztás sem terhelhetné, — elhatározta a közgyűlés, hogy ezen összeg a város által és pedig a végrehajtási alaphól, illetve a megtakarított végrehajtói fizetésből fizetessék ki.

Surányi Ferencz városi mértékhatósító, iktató-kiadónak kérelmére, kifogástalan hosszas szolgálati idejére és jelenlegi beteges állapotára való tekintettel, 50 frt segély adatott.

Az éjjeli őrök és gyepmester részére is személyenként egy-egy csomó ágfa adatott.

Usztya község kérelmére a f. évi augusztus 5-én dühöngött tűzvész által károsultak segélyezésére 5 frt összeg szavaztatott meg.

A János Bálint által elfoglalt s ezzel szomszédos telek-végek peruton való kibocsátatása tisztiügyész által nem javasoltatván, a tisztiügyész véleménye elfogadtatott, — egyszersmind János Bálint kötelezve lett, hogy a Kiss József által panaszolt kut mellől a kerítést bontsa el és a kutat teljesen közhasználatra bocsássa át.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-ikén tartotta havi rendes ülését, főispánunk távolléte miatt Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispán elnökle mellett.

Jelen voltak: Török István, főjegyző, Moni Gyula tiszti főügyész, dr. Berger János főorvos, dr. Petri Mór kir. tanfelügyelő, Gazda Ferencz, kir. ügyész, Zeidler Károly, pénzügyigazgató, Dombi Ká-

felőli végén volt. A kriptá a templom patronusi családjának és az előkelőbbeknek szolgált temetkezési helyül. A kriptának régibb és belső részét a mult században, a külsőt pedig a hatvanas évek felé falazták be, mert már nagyon megtelt holttestekkel.

Somlyón még élnek emberek, a kik az erdélyi nevezetes Bochor családnak egyik halottját koporsójával és feliratával e sírboltban látták.

A templomról igen kevés írott feljegyzést találunk. A mi keveset még is birunk, az az Erdélyi Törvénykönyben, vagyis az „Approbata Constitutionibus Part. I. Tit. I. Art. V.” olvasható: „Hasonlóképpen a mely derekas templomok a Romano-Catholicusoknak azelőtti végzése szerint is meghagyattatnak, nevezet szerint a Kolos-Monostori, Vdvarhelyi, Somlyai Templomok.”

A buzgó kath. somlyai Báthori Család nevének népszerűsége, fénye és nimbusa mentette meg e templomot sorsától tehát mindaddig, míg az Erdélyi Törvénykönyvbe bele nem került. Ez által aztán biztosított fennállása és meg lett kímélve az eltűléstől és a konfiskációtól.

De még sem élvezhette nyugton a béke napjait, mert ádáz ellenség vad csordái rohanták meg a szent falakat és porrá égették a templomot. Ugyanis az 1660-ban Somlyón keresztül vonuló török hadsereg a várost felgyújtotta és istentelen kezeik pusztításától a templom sem menekült meg.

Ezen barbártettnek szomorú emléke

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A somlyai róm. kath. templom.

Napfényes őszi délután, mikor már a sárguló akácok fonnyadt levele sutog a lábunk alatt, széles vidéken alig lehet festőibb kilátásra találni, mintha a nagyfalusi utról, a völgy torkolatából a somlyai kath. templomra tekintünk.

Ugy néz ki e csinos templom a Magura alján szelid tekintetével, fehér ruhájában, karcsu tornyával, mint egy ifjú édes anyja kebelén. Valóban megható benyomást tesz ránk az egész várost domináló remek épület, izléses, nyúlánk alakjával. Holdvilágos esteiken úgy tűnik fel alakja a néma csendben, mint egy óriási hattyu a tó sima tükrén...

Somlyó közepén, meglehetősen emelkedett helyen még néhány hónappal ezelőtt egy egyszerű falusi templom állt. Ma már nem lehet ráismerni az újra, oly szép, oly kedves ennek a képe, hogy a jó Istennek csakugyan kedve telhetik benne.

Mig e diszes állapotba jutott, sok mindenen kellett ennek a szépséges hajléknak keresztül esnie, mit elmondani kívánok e helyen néhány rövid sorban.

*

Hogy nem ez volt az eredeti, hanem ennek a helyén még egy másik templom

állott, onnan tűnik ki, mert a jelenleginek északi oldalán nyomaira akadunk a régi-nek, a melynek alakja éppen ilyen lehetett, mint a mostanié, csak hogy 1/2 részzel kisebb. A réginek alapfalazatát ma már nem láthatjuk, mert a kántorlaktól kikerült törmelék borítja azt.

Rajza azonban történelmi feldolgozás végett Nagy-Váradra került.

A régi templomból egyetlen maradvány van, a mostani templom tornyában lévő kis, vagy III. harang, melynek év-száma ezt az összeget mutatja: 1425.

A mostani templom 1532-ben épült. A mit bizonyít az eredeti cimer, mely a szentély és templom hajója közt látható, ott, a hol a renovált templomban a „Diszóság a magasságban Istennek” és „Békesség a földön a jóakaratu embereknek” fölírás olvasható.

Ennek a föliratnak a közepén van elhelyezve a patronus cimere is, egy piros alapu paizson oldalt nyúló három nyelv, jegyezve e két kezdő betűvel: S. B. és ezen évszámmal: 1532.

A patrónus pedig nem volt más, mint Báthori István lengyel királynak atyja, az erdélyi vajda, a mint ezt a templom belső ajtaja felett elhelyezett, kőbe vésett szavakból is következtetni lehet, hol tisztán olvashatók e szavak: Hoc opus fecit Stephanus Báthori vajdove Transylvaniae. Ezt a hajlékot emelte Báthori István Erdély vajdája. Sokan szeretik állítani, hogy a templomot nem a most említett Báthori István, hanem ennek hasonnevű fia, a ki lengyel fejedelem volt, építette. Ez azonban nem állhat

meg, mert ez a Báthori akkor született, a mikor ez a templom már felépült. Hogy a templom építése nem volt befeljezve, az onnan világlik ki, mert csak a szentély volt hálós és bordás ívezetlet beboltozva. A góth styl hanyatlása látszik rajta, ablakai sem oly szépek, mint pl. a szilágy-nagyfalusi templomé.

A templom nagysága után ítélve, Somlyó nem lehetett valami nagy helység, dacára, hogy akkor még lakosai egy vallásuk és egy nemzetiségük voltak, mert ha az ellenkező állana, akkor bizonyára tágasabb templomra lett volna szükség...

Vajjon a templom udvari, vagy plebáni templomnak épült-e, bizonytalan; valamint az sem bizonyos, hogy önálló plebáni templom volt; de következtetni lehet erre abból a tényből, hogy Báthori István már 1570-ben donációval látta el.

A mikor egyuttal Somlyónak összes jobbágyságot is felszabadította, a Magura összes szőlőinek dézsmáit elengedte és Somlyót szabadalmazott várossá tette. Ettől az időtől kezdve tehát biztosra vehető, hogy a somlyai róm. kath. templom önálló plebáni templom volt, bár donációs levele, — a kuruc világ mozgalmi között, mikor a helybeli akkori róm. kath. plebános is Károlyi Sándor kuruc generális táborában tartózkodott — elveszett.

Ezzel együtt veszett el a templomnak eperjesmáléi ötven és nyároskai hatvan hold földje is.

A templom eredetileg kriptával épült, melynek bejárata kívülről, a szentély

roly, árvsz. elnök, Klein Adolf, kir. mérnök, Fodor Elek közgazd. előadó, Bíró Ferencz, Kiss Lajos, Somogyi Kálmán, Lőrinczy György, Eltető Elek, Dull László. Igazoltan távol volt br. Kemény Árpád, igazolatlanul br. Wesselényi Béla és Sánta Dezső.

Ülés kezdete d. e. 10 órakor.

Az alispán jelentése szerint közbiztonsági viszonyaink október hó folyamán jók voltak; az állategészség is teljesen kielégítőnek mondható s pár községben a juhok közt előfordult himlőn kívül, járványos betegségek nem uralkodtak. A központi és járási tisztviselők tevékenysége ellen panaszok nem merültek fel. Jelentette továbbá az alispán, hogy kereskedelemügyi miniszter a hadad—alsószopori törvényhatósági közutnak 3 év alatt 34,000 frt összeggel leendő kiépítését engedélyezvén, az árlejtés a munkálatokra meghirdetett.

A pénzügyigazgató jelenti, hogy a 818,584 frt 85 fél kr. adótarozásból október végéig befizetett 430,896 frt 50 kr, hátralék 387,688 frt 37 és fél kr. A 39,983 frt 97 kr. hadmentességi díjból befolyt 14,376 frt 99 kr, hátralék 25,606 frt 98 kr. Október hóban befizetett fogyasztási adó 21,646 frt 50 kr, illeték 6819 frt 05 kr. Ideiglenes házádomenteség 66 háznak 184 lakrészszel engedélyeztetett az elmúlt hónap folyamán.

A királyi ügyész kimutatása szerint a zilahi központi fogházból októberben kibocsátott 18 férfi, bent maradt 53 férfi, 5 nő, gyógykezeltetett 6 férfi; kiadatott 1627 étadag 206 frt 85 kr. értékben; teljesítették a rabok 961 napszámot, melyekért az állam részére 55 frt 35 kr, a munkások javára 6 frt 20 kr. folyt be. Halálozás nem fordult elő.

Az építészeti hivatal jelenti, hogy az állami uton úgy a fedanyag, mint a műtárgyak kifogás nélkül számbavétettek, a kavicsszállítás csak a 18—19 kmtr. közötti szakaszon nem fejeztetett be. A kavics beágyalása megkezdett s az állami ut jó karban van. A törvényhatósági közutakon a kavicsanyag és műtárgyak szintén felülvizsgáltattak és átvétettek s a beágyalás megkezdett, ezen utak is jó karban vannak. Végül jelentette az építészeti hivatal, hogy Molnár Antal mérnök állomását elfoglalta.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a központi árvaszék október hó folyamán feldolgozott 881 beadványt, hátralék 644.

Pénzügyigazgató előterjesztése következtében adó s egyéb az adók módjára behajtandó követelések behajtása körül megállapított mulasztás miatt a felelősség következő községek előljáróira, illetőleg főbíróira és kőrgyözőire mondatott ki: Pecseley, F. Bán, Elyűs, Halmosd, Hármaspatak, Detrehem, Ballaháza, Kr. Horvát, Kr. Tótfalu, Tusza, F. Szék, Pe-

tenye, Ráton, Sereden, Sz. Bagos, Borzás, Ipp, Zovány, M. Keczel, Récsé, O. Keczel, Varsolcz, Mocsolya, Sámson, A. Bán, Márton, Hosszuaszó, Felegregy, P. Rajtolcz, Ördögkut, Szt. Péterfalva, Hidvég, Oláh-Baksa, M. Goroszló, Bádon, Balla, S. Györtelek, K. Goroszló, Sz. Nagy-Goroszló és Hosszu-Ujfalu.

A vármegyei főorvos jelentése szerint az egészségi viszonyok október hó folyamán, kivéve Zsibó, Sz. Cseh és Vármező községeket, melyekben a roncsoló toroklob esetek fordultak elő, igen kedvezők voltak s valamely kizárólag uralgó kórról nem lehet szó. A fertőző betegségek közül előfordult a hökhurut Kegyén 12 esettel, mind meggyógyultak; roncsoló toroklob Zsibó, Sz. Cseh, Vármező, Peér és Pleb községekben összesen 54 esetben; gyógyult 24, meghalt 14, gyógykezelés alatt maradt 15, vörheny Vármezőn 7 esetben, gyógyult 4, gyógykezelés alatt maradt 3; hasi hagymáz Zilahon és Mutoson 1—1 esetben. A vármegye zilahi közkórházában gyógykezeltetett októberben 99 beteg, kibocsátott 34, elhalt 1, bent maradt 63 és pedig 35 férfi, 28 nő. Kiadatott a vármegye területén 139 látelét, ezek közt 20 súlyosabb sérülésekről. Törvényszéki boncolat 4, orvosrendőri 1, hullaszemle 3 esetben történt. Dr. Weisz Sámuel hadadi körorvos állását elhagyván, ezen egészségügyi kör jelenleg körorvos nélkül van. A szokásos orvosrendőri és egészségügyi vizsgálatok, különösen a kolera elleni védekezésekre vonatkozólag kielégítő eredménnyel végeztek. F. Várca községben a bujakör tömeges esetekben találtatván, az illetők gyógykezelés alá vétettek. Végül jelentette a körorvos, hogy az alispán megbízása következtében a difteritis elleni gyógyszerum kezelésének tanulmányozása végett Budapestre utazván, jelen volt azon szakülésen, melynek egyedüli tárgyát a serumgyógymód fölötti eszmecsere s az eddigi kísérleteknek megbeszélése képezte. Az értekezleten kijelentett, hogy miután az eddigi kísérletezők nagyobb része az általuk alkalmazott serum oltásokról kedvező eredményt tüntettek föl, a Behring-féle gyógyszerummal való kísérletezés kívánatos és ajánlatos; de másfelől miután az eddigi kísérletek száma még nagyon csekély, (1000—1500), ily nagyszámú, nagy objectivitást és körültekintést igénylő komoly ügyben végleges ítéletet hozni korai lenne, s elhibázott dolog volna, ha már most nagyobb pénzösszegeket fektetnénk be a gyógyeljárás általánosításába. Kötelességünk anyagi erőnkhez mérten hozzájárulni ahhoz — javasolja a főorvos, — hogy a kísérletek vármegyénkben is eszköztesse s e célból több adag gyógyszerum beszereztesse. A közigazgatási bizottság megbízta az alispánt, hogy egyelőre 100 frt értékű

templomnak, a Somlyón virágzó, régi, nemes Varju családban. E hithű Család, nevezetesen Varju István alispán és neje Sebesi Ágnes készítette a főoltárt 1743-ban, a melynek megfestésére később Császár plebános „átok alatt“ 50 aranyat hagyott a „császár“ aranyából.

* * *

A templom már e század elején szűknek bizonyult a hívek befogadására s azért annak megnagyobbítását már akkor emlegette Miklósi plebános. De ez csak 1863-ban következett be és akkor is csak annyiban, a mennyiben a szentély két oldalán lévő fülkéket toldották hozzá. Ez a többszöri építkezés az oka annak, hogy a templom nem mutat egyöntetű stílyt, mert a szentély csucsíves, a hajó félköríves, míg az oldalfülkék közönséges lakóház építési modort mutatnak. Ugyanezen alkalommal, 1863-ban történt a templom belső tisztítása is. Így maradt a templom 1885-ig, a midőn úgy a torony, mint a templom fedele sok helyen megromlott és a templom több helyen beázott. Ekkor javították ki a régi toronytetőt, a régi góth stílyű szentélyt pedig kulcsvasakkal a később épített oldalfülkéhez csatolták.

1886-ban Váradnak akkori mű és régiségpártoló főpásztor, néhai Ipolyi Arnold püspök megígérte, hogy a nagyváradi egyházmegyének, a régi időből fennmaradt ezen egyetlen emléket, a somlyai róm. kath. templomot stílyszerűleg restauráltatja. Ezen ígéret nem sokára, még ugyanazon évben a megboldogult püspökkel együtt sirba szállt; de azért alapul szolgált a most már véghezvitt javításoknak és díszítéseknek.

(Vége köv.)

Asbóth Viktor.

serumot szereztessen be s azt bocsássa a vármegyei főorvos rendelkezésére.

A kir. tanfelügyelő jelentéséből fölemlítjük a következőket: Október hó folyamán tett iskolalátogatásai alkalmával általában arról győződött meg, hogy a népoktatási törvény s a fennálló utasítások csak fölötté halvány fogalmak, főként a gör. kath. iskolákban. 24-dikén meglátogatta az egrespataki gör. kath. iskolát, mely egy alig hozzáférhető dombon, avult szalmás fedelű, öt támasztékon nyugvó gerendázatu házban van elhelyezve. Egy rossz számoló gép, egy kótgott fekete tábla, néhány fali tábla s Európa térképe és hat szál gyöngye állapotban levő pad látja el a 64 egrespataki s 17 gurzófalvi, feljáró gyermeket, kikkel csak októberben kezdették a tanítást s kiknek már 22-dikétől egy hétig ismét vakáció adatott. Itt a ref. iskolában a tanítás szünetel. Az állami iskola megnyitása küszöbön van.

A magyarkeceli gör. kath. iskolának elég jó épületében 13 fiut, 8 leányt s egy csecsemő-gyermekeket talált, kik tétlenül ültek padjaikban teljesen magukra hagyva, tanító nélkül. E hivatali lelkiismeretlenség, gondatlanság s hanyagság eléggé magyarázza, hogy a gyermekek a hozzájuk intézett kérdésre alig tudnak valami feleletet adni. Itt a reform. iskolában a fenntalált 16 fiu s 17 leánygyermekkel tanítójuk rendesen foglalkozott. Ám több irányu, a tanteremre, felszerelésre, udvarra stb. vonatkozó intézkedés vált szükségessé. E helyen a községi f. iskola is bekerítetlenül s kezelő nélkül van.

25-dikén a nyírsídi két iskolát, a szilágyvármegyei Wesselényi-Egyesület óvónépiskoláját s a görög kath. iskolát látogatta meg. A Wesselényi-egyesületnek óvónépiskolájában mindössze 9 gyermeket talált a 12 beiratkozottból. Óvóköteleles és ismétlődő azonban soha se járt föl; az óvó csak a cimben van. Ez iskola különös figyelme tárgya lesz s róla szerzendő kedvezőtlen tapasztalatiról számot fog adni. A gör. kat. iskola vándortanítója földes szobában minden taneszköz nélkül oktatta azt a 7 gyermeket, kik a 33 beiratkozottból fenn voltak s kik éppen semmi eredményt nem tanúsítottak.

Még az nap a szilágy-főkereszturi ev. ref. iskolát látogatta meg — már másodízben — hol a változó iskolába járást alkalmazzák. 78 beirt tanulóból 27 leány s 13 fiu volt fenn azon alkalommal. A butorok gyarlók s a helyiség sem elég célszerű.

29-dikén a tasnádi izr. iskolát látogatta meg, szintén másodízben. A helyiségen régebben tett felhívására történtek javítások, de az épület azért most sem alkalmas.

Ugyancsak e napon a szeődemeteri iskolákat szemlélte meg, azok egyikében — az evang. ref. iskolában — a tanítás szünetel; a gör. kat. iskolákban — a tanítás alacsony s gyöngye butorzatú tantermében volt tanítás, 17 tanulóval, de az eredmény egészen gyöngye.

30-dikén a pelei ev. ref. iskola épületét vizsgálta meg, mely ujonnan épült, bádogg fedelű s jó padlózatú, míg falai sárból vertek. — Most elég nagy a tanterem, melyben azonban difteritisz-járvány miatt a tanítás ez idő szerint is szünetel, mint szünetel közel két év óta, eleinte tanító hiánya, majd a járvány miatt.

Ugyanaz nap az ér-körösi ev. ref. s gör. kath., valamint az érszodorói ref. s gör. kath. iskolákban volt. Ér-Körösi mindkét helyen célszerűtlen, sőt gyarló a tanterem s csak némi felszerelésű, különösen Ér-Körösi a ref. iskola helyiségének szűk volta nem áll arányban a feljáró tankötelesek számával. 30 gyerek volt fenn a nádas, földes, lócaféle butorzatú, két kis ablak által gyéren világított alacsony tanteremben. A tanítónak egy asztala sincs. A gör. kath. iskolának valamivel jobb a butorzata, de földes, rossz ablaku tantermében a fenntalált, tanszer nélküli 11 gyerek teljesen eredménytelen oktatás mellett bizonyított. Az érszodorói reform. iskolában 13 fiut, 15 leányt rendes foglalkozás mellett talált, hol azonban az iskolaszék megalakítandó, A gör. kat. iskolákban szűk és földes tanteremben csak nemrég tanítanak: Itt 41 beirtól fenn volt 11 fiu, 9 leány, az eredmény ez idő szerint gyöngye.

31-dikén a tasnád-szántói gör. kat. iskoláknak alkalmas helyiségében 31 fiut s 34 leányt talált fenn, kik azonban még az ismeretek kezdetének kezdetén vannak. A reformátusoknál 16 fiu s 19 leány-növendék volt fenn, rendes s aránylag még eredménnyel biztató tanítás mellett. A róm. kat. iskoláknak itt szintén elég jó (bár célszerűtlen világításu) helyiségek van, de tanítás — tanító hiányában — még nincs.

Ez iskolalátogatásai alkalmával tet tapasztalatai alapján részint a helyszínén intézkedett egy vagy más irányban, részint pedig az anyaghalmoz nagysága miatt egymásután sorra teszi a szükséges intézkedéseket s a bizottságnak egyes esetekről külön is számot ad. Mégis már ez alkalommal a következő általánosságban mutatkozó hiányokat említi meg: az iskolarendtartási naplók pontos vezetése csak elvétve itt-ott történik s az iskolai felszerelések igen fogyatékosak s a gyermekeknek a legszükségesebb tanszerei hiányzanak. Főként a gör. kath. iskolákban igen-igen alantas nívón áll az értelem. A nagyobb gyerekek sem tudnak olvasni s a legközönségesebb fogalmak ismeretének hiányával vannak.

E hónap folyamán állami iskola szervezése ügyében Szeődemeteren, Érszodorón s Tasnád-Szántón tárgyalt. A szükséges feltételek az előbbi két helyen megállapítottak s az előzetes lépéseket, mint ezek közül a legsürgősebb intézkedéseket váró hely, Szeődemeter érdekében azonnal megtette. Ám T. Szántó nem reflektál az állami iskolára s így ez utóbbi helyre vonatkozólag — a mennyiben esetleg a felekezetek megfelelő iskolákat tudnak majd fentartani, e körülményt örömmel szemlélhetvén — a további, ez irányu intézkedést beszüntette.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a szilágy-somlyói áll. el. iskolaépület fölépítése alkalmával teljesítendő munkák biztosítása iránt a vállalkozókkal kötött szerződését 25,170 frt 93 kr. vállalati összeggel jóváhagyta.

Igtatókönyvébe érkezett 245 drb, mely 40 darab hiján elintéztet nyert; különböző irányba — postakönyvvvel — 191 intézkedés adatott ki. Közigazgatási ügydarab elintéztetett 43 drb.

Tankerülete népoktatási állapotának ép most szerkesztett 1893—94. tanévi főkimutatásából főlemlíti a következő főbb adatokat: A tankötelesek száma volt összesen 36,206, kik közül az egyes helyeken létező elemi mindennapi, ismétlődő stb. iskolákba járt összesen 21,708; iskolába nem járt 14,498. Legalább nyolc hónapig följárt 17,113; nyolc hónapnál kevesebb ideig járt 4595. A tanulással szükséges könyvvvel bírt 18,147, tankönyvekkel nem bírt 3561. Elkövetett fél napi igazolatlan mulasztás volt összesen 113,890, ebből fölmentettek 108,017 esetet, pénzbürséggel büntettek 5874 esetet, melyekből 405 frt folyt be. 12 éves tanuló tudott írni és olvasni 2028. A tantermek száma 336. Az iskolák 301. A tanítóké 332, kik közül nem képesített 86. A tankötelesek száma 4318-al több, mint az előző tanévben, a mi nyilvánvalólag onnan származik, hogy az összeírások mégis pontosabbak voltak, mint az előző évben, bár még mindig fogyatékosak. Az iskolába járók száma 645-el több, mint tavaly.

A nem képesített tanítókkal szemben, a mint az eredménytelenséget látogatásai alkalmával tapasztalta, utasítása értelmében fog eljárni.

Ipartanonciskola van 5.

Az 1893—94. évben óvodaköteles gyermek volt 14,828; családi gondozás hiányában óvodaköteles 2,828. Járt a 6 óvodába 375. A 11 nyári menedékházba 589. A nyári menedékházak vezetésére szánt dajkák képzőtanfolyamán jogosító bizonyítványt nyert 2.

Tanfelügyelő bejelenti, hogy az 1893. évi 26 t. cik értelmében a közigazgatási bizottsághoz ez ideig a vármegyéből összesen 31 hitközség részéről érkeztek kérvények a tanítói fizetés kiegészítése tárgyában s a kért segély összege 4007 frt 46 kr.

A beérkezett kérelmeket a bizottság sorra fogja később s a kitűzött határidőn belül tárgyalni, azonban már ezuttal fölterjesztés útján tájékoztatja a minisztert a folyamodó hitközségeiről.

A közigazgatási bizottság a zilahi iparostanonciskolák részére eszközölt igazgató- és tanítóválasztásokat megsemmisítvén, újabb és törvényszerű eljárást rendelt el.

Több rendbeli, főleg magánosokat érdeklő adó, utadó és közigazgatási ügyekben beadott kérelmek és felfolyamodások elintézése után az ülés d. e. 12 órakor véget ért.

Fővárosi levél.

— (Az elmúlt hétről.) —

Harangzugás hallatszik egész Európában, hozzánk is elhat tompa moraja a szentpétervári harangoknak. A nagy Oroszország meglepő részvételt siet a cár ravatalához. Európa is szokatlan melegséggel teszi le koszoruját. Mi ez? Igazán

a holtakról szól ez, vagy inkább az új
cárnak? . . .

Valami szokatlan történik a fehér bi-
rodalomban. Mintha fölszakadna hosszú
századok sötét köde, s kicsillanna belőle
az új idők szabad szelleme. Minden nap
új csodát hoz. Ma a lengyelek kapnak
engedélyt, hogy anyanyelvükön tegyék
le esküjüket, holnap az újságírókat fo-
gadja a cár kitüntető szivességgel (nem
álom ez?) s alig ucsodunk fel a bámulat-
ból, mikor jön egy új sürgöny, mely min-
dennél bámulatosabb: Gurkót, a durva,
kegyetlen kormányzót, a lengyelek Bach-
ját nyugdíjazni fogják . . . Dicsőség az
ifjú cárnak és — arájának. Szabadság
szellője, lengj vidáman és magasan a rop-
pant fehér birodalom fölött.

. . . Kérdezi a képviselőházba Pri-
leszky Tádé Wekerlét:

— Szeretted-e kegyelmes uram a
muszkát?

— Szeretem öreg, hogyne szeretném!
Kacag az öreg Papp Elekre.

— Nem lesz háború, Elek — beszél
örvendezve — mert Wekerle szereti a
muszkákat.

— Szereti hát — nevetett Papp Elek
— különösen ha megeheti őket.

Hire futott a dolognak a folyosón s
jóízű kacagástól hangzott a ház. Pedig
hát igaz volt az öregnek, mert még se
lesz háború.

Ha csak azt nem vesszük háborúnak,
a mit az agráriusok csinálnak a képvi-
selőházban. De még ebben a vitában is
annyi az egyházpolitika, hogy igazi ag-
rár-egyházpolitika.

De ha kiveszekedték magokat agrá-
riusok és nem agráriusok, este közös
erővel tódulnak a népszínházba, hogy a
szókimondó Blahánét megtapsolják. Ott
igazán konstalják, hogy Evva Lajos
asztató a legnagyobb finánc-genre. Ez-
zel a darabbal minden deficitet eltüntet,
sőt ugye lehet, egy kis házacskát is előva-
rázsol.

A házacskáról eszembe jut, hogy a
Lukács fürdő szintén egy új „házacskát”
épített, csak hogy ez a házacska euró-
pai jelentőségű a téli kúra szempont-
jából. Rendkívül fényes berendezésű a
szállodája is, úgy, hogy az orvos egyesü-
let valóságos vívmánynak tekinti Ma-
gyarországon ezt a betegek számára be-
rendezett épületet. Nem is haboztak ki-
mondani, hogy betegek számára nem
csak Magyarországon, de egész Európá-
ban nem lehet annál megfelelőbb gyógy-
intézetet találni.

Az ifjú Palotay, a kinek főérdeme
van e dologban, igen megérdemli az elisme-
rést.

Tinódy.

Különfélek.

— Kinevezés. Báró Wesselényi Miklós
Szilágyvármegye főispánja Tarpay Mik-
lós végzett jogászt közigazgatási joggyako-
rúknak nevezte ki. Az új joggyakorlók ide-
iglenesen a szilágy-somlyói főszolgabíró-
hoz osztatott be.

— Az új városi főjegyző Swaeizer Gá-
bor Sz.-Somlyóra f. hó 19-án megérkezett
és állomását már el is foglalta.

— Próbaszónoklat. Vasárnap, november 25-
ikén az ev. ref. templomban Vincze Ödön
kémeri pap fog próbaszónoklatot tartani.

— Báró Bánffy János szilágy-nagyfalusi
nagybirtokos szép menyasszonyával, Ugron
Rozáliával november 20-án érkezett meg
szilágy-nagyfalusi ősi kastélyába, a hol az
új pár állandóan lakni fog.

— Millenium. Az ezredéves kiállítás szil-
lágymegyei helyi bizottsága nevében Szik-
sai Lajos kir. tanácsos alispán érlyes és
szemrehányó hangon hívja fel a helyi bizott-
sági tagokat kiállítások toborzására és a már
rég szétküldött kiállítási bejelentési íveknek
kitöltésére és beküldésére. Mint a felhívás
mondja, ez ideig még csupán csak két ív
érkezett vissza s az is üresen. Eddig tehát
vármegyénkből egyetlen kiállító sem jelent-
kezett. A bejelentési határidő lejártá roha-
mosan közeledik s még azon szögyen eshe-
tik meg rajtunk, hogy Szilágyvármegye az
ezredéves kiállításon nem lesz képviselve.

— Közgyűlés. A sz.-somlyai négyzet
f. hó 25-én, vasárnap d. u. 2 órákor, a
városháza tanácstermében tartja évi ren-
des közgyűlését, melyre a tagokat ez
uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— Meggyűlés. Szilágyvármegye leg-
közelebbi közgyűlése december elején lesz,
amikor a közgyűlés első napján délután 3
órákor a vármegyeház disztremében az
ezredéves kiállítás szilágyvármegyei helyi
bizottsága is gyűlést fog tartani.

— Legtöbb adót fizató Sz.-Somlyó vá-
rosi képviselő névsora az 1895. évre: Szil-
vania 3278.69, Krasznamegyei takarékpénz-
tár 2172.74, br. Bánffy Judit és Zsuzsa
(mint néhai br. Bánffy György utódai 498.62,

Goldglancz Jónás 476.38, Adler Jónás
400.62, Hubert Jenő (a néhai Hubert Jó-
zsef jogán) 353.80, dr. Kálmán Ignác*
331.06, Szénássy Miklós* 326.36, dr. Lang
Jakab* 286.72, Szabó Ferenc 282.88, Brüll
Sándor 267.50, Orosz Simon* 264.34, Bartha
Endre* 249.36, Weinberger Kálmán 245.72,
br. Bánffy János (a néh. br. Bánffy Zoltán
jogain) 245.69, Lang Mór és fia 237.36,
Páskuj Antal 225.45, Trusza Lajos (rom,
kath. egyház) 203.82 Brüll S. Sándor 200.81,
Páskuj József 196.35, Mahalesik Bónó (a
minorita rendház képviselője) 190.92, So-
mogyi Kálmán* 186.52, Farkas Ferenc
185.92, Róth Lajosné 185.60. Póttagok:
Lukácsffy Ödön* 185.40, Veverán József*
184.79, Szaploneczay Sándor* 184.10, Porjesz
Sámuel 172.55, Faragó Sándor* 172.48,
Brüll Lipót 166.97. A *gal jelzetek adói
kétszeresen számítvák.

— Kolera vizsgálat. Az ország több
részében föllépett veszélyes kolera jelenségek
következtében a belügyminiszter által ki-
adott óvintézkedések miként lett foganatosi-
tásának felülvizsgálatára vármegyei első al-
jegyző Kis Emil a hó 18-án városunkba
érkezett, hol az utcák, közterek, vendéglők
szigorú átvizsgálásának lettek alávetve, és
mint értesülünk, a vizsgálatot teljesített al-
jegyző ur e téren semmi rendetlenséget nem
talált. A bormérések tulajdonosai azonban
aggódva várják a felülvizsgálat végfolyá-
sát, illetve annak eredményét, mert a gya-
nus származásúnak talált valódi (?) bo-
rokából több helyről mintát vett s megviza-
gálás végett a kolozsvári borvizsgáló állo-
másra küldötte be. Valóban kíváncsiak va-
gyunk a vegyvizsgálat eredményére.

— Badzey György görcsöni r. kath. ple-
bánost a vallás- és közoktatásügyi miniszter
a körös-tarjáni plebániára nevezte ki.

— Magkereskedők és vásárlók figyel-
mébe. A kolozsvári kereskedelmi és ipar-
kamarának a kereskedelmi miniszter meg-
küldte azt a kimutatást, amelyben a hazai
erdőbirtokosoknál folyó évi őszén eladásra
kerülő fagmagvak eladási helye, ára és men-
nyisége fel van sorolva; a főbb tételeket fel-
sorolhatjuk a következőkben: eladásra kerül
kocsános tölgyfa mag 1135 hl. és 150 q,
kocsántalan tölgyfa mag 460 hl. és 100 q,
esertölgy mag 480 hl., lucfenyőmag 28 q,
jegenyefenyőmag 17 q és 5 hl., erdei fenyő-
mag 740 kg. és 500 hl. vörösfenyőmag 100
kg., akácmag 2 hl., kőris fagmag 2 q., sze-
lid gesztenyemag 12 hl. Részletesebb fel-
világosítást nyújt a kamara irodája.

— Furcsa párbaj. Szepisi-Szent-Györ-
gyön a napokban egy adóhivatalnok és egy
tartálékos hadnagy pisztolypárbajt cseleked-
tek még pedig olyan ritkán előforduló vá-
ratlan eredménnyel, hogy míg a párbajozó
feleknek semmi bajuk sem történt, — a se-
gédék közül ketten megsebesültek. Mikor
ugyanis a felek kiállottak, az egyik pisztoly
csütörtököt mondott. A segédék kezébe vet-
ték a pisztolyt, hogy megvizsgálják s ek-
kor a töltés szétvetette a csövet, melynek
darabjai a két segédet, súlyosan megsebe-
zték. A felek másodsorban löttek, de nem
tettek egymásban semmi kárt. A város kö-
zönsége most jól mulat a furcsa eseten.

— Az Országos Magyar Gazdasági
Egyesület közgyűlése. Az ország legna-
gyobb és legfüggelenebb gazdasági tár-
sadművelési testületében a pártoskodás termé-
ketlen magvait hintette el egy magát
„reform-párt”-nak nevező, néhány tagból
álló csoport. Ennek a mozgalomnak az Or-
szágos Magyar Gazdasági Egyesület ok-
tóber hó 28-án megtartott rendes közgyűlé-
sén az egyesület közszerepéről és köztsze-
letének örömdőlnője, gróf Dessewffy
Aurél áldozata is lett, mert a régóta be-
töltött elnöki székét gróf Bethlen András-
nak kellett átengednie, ki két abszolút
szavazattöbbséggel lett elnöké megvá-
lasztva. Az új elnök azonban, amint a
reform-párt célzatairól értesült, sietett le-
mondani az elnökségről, melyben nem a
tagok többségének bizalma, hanem egy
titkon szervezett támadás helyzete, a mely
célzatait az ő elnöksége alatt óhajtott
volna érvényesíteni. A mily konsternációt
keltett gróf Dessewffy Aurél kibukta-
tása az egyesület tagjai legnagyobb részé-
ben, ép oly meglepéssel vette tudomásul
gróf Bethlen András lemondását,
mely lovagias érületéről tesz tanúbizonysá-
got. Az így saját elnöke által desauált
„reform-párt” azonban nem akarja kiszá-
lasztani kezéből a már kezei között vélt
sikert s ugyancsak nagy erőfeszítéssel
látott hozzá, hogy a november hó 11-ére
egybehitt alelnökkvá: sztó közgyűlésen is
győzedelmeskedjék, ezáltal is dokumen-
tálva, hogy a múlt közgyűlésen a tényle-
ges többség akarata nyilvánult meg. Bár
e közgyűlésen, mely az alapszabályok
előírta formák mellőzéseivel hivatván ösz-
sze, tehát illegális volt, a volt elnök
tisztelő és a reformpárt között összeütkö-
zésre nem került a dolog, az utóbbi vere-
sége ma már nem csak erkölcsi, de tény-
leg számszerű is. A vidék független gazda-

elemei, politikai pártállásukra való te-
kintet nélkül, siettek állást foglalni amaz
orvtámadás ellen, mely a gazdaérdekek
képviselőinek utolsó mentsvárát óhajtott
megsemmisíteni. A vidékről felrándult
300 tag állásfoglalása lesújtó kritikáját
képezte a reformpárt alig 100-át kitevő
csoportja eljárásának. A meg nem tartott
közgyűlés kedvező alkalom volt az eszme-
cserére s arra, hogy még a kétkedők is
észrevegyék azt, hogy a reformpárt vezetői
egyénileg mennyire félrevezették a hiszke-
nyebb tagokat. Az új tisztújító rendkívüli
közgyűlést valószínűleg december hó 7-ére
hívja egybe a választmány, melyen egy-
hangu megállapodásként a magyar gazda-
közönség fényes elégtételt óhajt szolgál-
tatni gróf Dessewffy Aurélnak a teljes
fiaszkóval végződött orvtámadásért.

Egyszélyem, mintáztott Foullárdó
kat (mintegy 450 különböző fajban), méte-
renként 75 krtól 3 ftt 65 krig, — valamint
fekete, fehér és színes selyemszövet-
ket 45 krtól 11 ftt 65 krig, — sima, koc-
kás, csikos, virágos, damasztolt minőségben
(mintegy 240 féle dispositió és 2000 külön-
böző szín és árnyalatban) szállít posta-
bér és vámmentesen a privát meg-
rendelő lakására HENNEBERG
G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára
Zürichben. Minták postafordulóval kül-
detnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros
és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— „A magyar nemzet törté-
nete.” Szalay József kiváló munkájából
ma jelent meg a második füzet, melynek
úgy szövegéről, mint képeiről elismeréssel
kell nyilatkoznunk. — A szerző előbb a
rómaiak harcait a germánokkal tárgyalja,
azután áttér a hunok betörésére és Atilla
történetére, végül a hatodik fejezetben ama-
germán népekről szól, melyek hazánkban a
hunok elűzése után uralkodtak. — A szö-
veget ugyanaz az élénk világos előadás jel-
lemzi, a melyet már volt alkalmunk kie-
melni, és a források felhasználása tekinté-
tében is a legnagyobb lelkiismeretességet kell
konstatálnunk. A képek egytől-egyig rend-
kívül érdekesek és van köztük sok olyan is,
a mely nálunk Magyarországon még soha-
sem volt reprodukálva. — A 4. fejezetben
Columna Antoninának egy érdekes dombor-
művét találjuk, mely a rómaiak kivonulását
Carnutumból tárgyalja; Tarján oszlopáról
igen szépen van reprodukálva a szarmát
lovasok csapatja, távolabb egy harcot látunk
rómaiak és germánok közt, majd a „ger-
mánok legyőztetését,” továbbá Marcus Aure-
liusnak azt a gyönyörű lovas szobrát, mely-
nek eredetije a római Capitoliumon áll. A
Columna Antoninának még néhány részletét is
bemutatja a szerző, hogy azután a következő
fejezetben a hazánkban talált hun eredetű
tárgyakat ismertesse meg velünk. — A
Nagy Szent-Miklósi leletet Aetius római vezér
képmása követi, mely egy monzi diptyc-
honról van lemásolva; majd Atilla történe-
tének művészi ábrázolásai közt be van mu-
tatva Knackfuss egy szép rajza: „Követek
tisztelése Atilla nevével,” valamint Naue:
„Atilla halála” című képe. A füzet utolsó
fejezete gót képeket tartalmaz, melyek a
vatikáni múzeumban őrzött sarkofágról van-
nak lemásolva, végre népvándorlási éksze-
rek vannak bemutatva két szép táblázat-
ban. — Azt hisszük, maga e rövid tartalmi
ismertetés is elegendő arra, hogy bárkit is
meggyőzzön a Szalay-féle munka nagy érté-
kéről. Csak még arra figyelmeztetjük olva-
sóinkat, hogy e munka nem tudósok, hanem
a művelt nagy közönség számára készült.
Nem is egy évtized, hanem alig két esztendő
fog kelleni befejezéséhez, úgy hogy az egész
mű 1896. elején kapható lesz. Ez is nagy
előnye a könyvnek, melyet ismételve me-
leg ajánlunk. Egy füzet ára 30 kr. Előfizé-
tési ára negyedévre (6 füzet) 1 ftt 80 kr.
félévre (12 füzet) 2 ftt 40 kr. Egész évre
(24 füzet) 7 ftt 20 kr. Az előfizetési ösz-
szeg legelőszörűben Lampel Róbert (Wodi-
aner F. és Fiai) kiadóhivatalának Andrassy-ut
11. sz. a. küldendő be. A füzetek bérmentve
küldetnek.

Feladó szerkesztő és kiadó tulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5301—94 tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Zilberman Ignác kérelmére az általa
Muszte Stefan örökösei elleni 75 ftt 18
kr. s járuléka behajtása céljából szerzett
végrehajtási ügyben a bírói árverés Kis
Vaszelika és Husz Floáre nagydersidai
lakos késedelmes árverési vevők elleni
végrehajtási ügyében a bírói árverés 231
frrt vételár hátralék, ennek az árverés
napjától 1894. évi április hó 23-tól járó
6% kamatai, 4 ftt 50 kr. visszárvetés ké-
rési s. a. további költségek erejéig ezen-

nel elrendeltetvén, határidejéül 1894. évi
november hó 23 napja d. u. 2 órai meg-
kezdéssel a zilahi kir. törvényszék terü-
letén fekvő Nagydersida községhezához
kitűzetik, az árverési feltételek pedig a
következőkben állapítatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetére a
kikiáltási áron alul is végrehajtást szen-
vedő Muszte Stefanak a nagydersidai
241. sz. tkjvben A. I. alatt felvett 213,
900, 1345, 1384, 1453, 1637, 1642. és 1812.
hrsz. ingatlanbeli 1/3 része, — melyet Kis
Vaszelika és Husz Floáre vettek volt
meg a Mokán Floáre és Kis Petruka ja-
vára bekebelezett vevők által f. évi április
23-án megtartott árverésen megígért 301
frrt. vételár — mint kikiáltási árnak.

II. Árverelni szándékozik (kivétel
nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszáz-
tőljárt készpénzben vagy óvadékképes ér-
tékpapirban a bírósági kiküldött kezé-
hez bánatpénzül előre letenni; avagy az
annak előzetes letétbe helyezéséről nyert
elisimervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár
felét a leütéstől egy, — másik felét mely-
be a bánatpénz is beszámítandó, ujab-
b egy hónap alatt, mindenkor 6% kamat-
tal a sz.-somlyói kir. adó, mint letét-hiva-
tálnál a letétkezelési szabályrendelet sze-
rinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen kir.
bíróiarság telekhivatalában és N.-Derzsida
községhezához a hivatalos órák alatt meg-
tekinthetők.

Kir. járásbíróiarság, mint tkvi hatóság.
Sz.-Somlyón 2894. október 31.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

6021—894. tkvi. sz.

Hirdetmény.

Hidvég község telekkönyve birtokszabá-
lyozás folytán átalakított és ezzel egyidejű-
leg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre
az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és
az 1891. XVI. t. c. cikke a tényleges birtok
tulajdonjognak bejegyzését rendelik, az 1892.
XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a
telekbejegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével
kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással töltetik ki:

1) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX.
t. c. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e
§§-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6.
§§-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §. „a”
pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint
az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891.
XVI. t. c. 16. §. „b” pontja alapján eszkö-
zölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. c.
22. §-a alapján történt törlekés érvénytelen-
ségét kimutatták, e végből törleési kereset-
ket 6 hónap alatt, vagyis 1895. május hó
30-ik napjáig bezárólag a tkvi hatóság-
hoz nyújtsák be; mert az ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő után indított
törleési kereset annak a 2-ik személynek, a
ki időközben nyilvánkönyvi ogot szerzett,
hátrányára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, akik az 1886. XXIX.
t. c. 16. és 18 §§-ainak esetében, ideértve
az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c.
5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, —
a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegy-
zése ellenében ellemondással élni kívánnak,
szóbeli ellemondásukat 6 hónap alatt,
vagyis 1895. évi május hó 30-ik napjáig
bezárólag a tkvi. hatósághoz nyújtsák be,
mert ezen meg nem hosszabbítható záros
határidő eltelté után ellemondások többé
figyelembe vétetni nem fog.

3) hogy mindazok, a kik a tkv. átalaki-
tása tárgyában tett intézkedések által, nem-
külömben azok, akik az 1 és 2 pontban kö-
rülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t. c.
szerinti eljárás és ennek folyamán történt
bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi
jogaikat bármely irányban érvényesítik, ide-
értve azokat és a kik a tulajdonjog arányá-
nak az 1889. XXXVII. t. c. 16 §-a alapján
történt bejegyzést sérelmesnek találják, e te-
kintetben felszólalásukat tartalmazó kérvé-
nyüket a tkvi hatósághoz 6 hónap előtt,
vagyis 1895. évi május hó 30-ik napjáig
bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő elmúltá után
az átalakítások közbejött téves bevezetésből
származó bármilyen igényeket jóhiszemű
3-ik személyek irányában többé nem érvé-
nyesíthetik.

Az említett bejegyzéseket pedig csak a
törvényi rendes utján csak az időközben
nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik
személyek jogának sérelme nélkül támad-
hatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a felek,
a kik a hiteltelítő bizottságnak eredeti ok-
iratokat adtak át, hogy a mennyiben azok-
hoz egyszerűen egyszerű másolatokat is
csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujta-
nak, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Kir. bíróiarság, mint tkvi hatóság.
Sz.-Somlyó, 1894. november 7-én.

1—3 DONOVÁK SÁNDOR, kir. aljbíró

